

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 9 września 2013 r.

Znak: WK-6100/15/4/13

Pan
Stanisław Caputa
Wójt Gminy
Lipowa

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 8 maja do 28 czerwca 2013 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Lipowa, za okres od 1 stycznia 2009 r. do 28 czerwca 2013 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 11 czerwca 2013 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2010 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadania „Budowa chodnika dla pieszych wraz z odwodnieniem w miejscowości Lipowa od centrum w kierunku Ostrego” stwierdzono, że:*

- *ogłoszenia o zamówieniu zamieszczone na tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej zamawiającego nie zawierały: adresu strony internetowej, na której zamieszczona będzie specyfikacja istotnych warunków zamówienia, informacji o możliwości składania ofert częściowych, informacji o możliwości złożenia oferty wariantowej, informacji o przewidywanych zamówieniach uzupełniających jeżeli zamawiający przewiduje udzielenie takich zamówień, informacji o dniu jego zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych. Powyższym naruszono art. 41 pkt 3, 4, 5, 15 oraz art. 40 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).*
- *w specyfikacji istotnych warunków zamówienia ustalono warunek, zgodnie z którym o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy: wykonają przedmiot zamówienia w terminie do 15.12.2010 r., udzielą 3-letniej rękojmi oraz gwarancji liczonej od dnia odbioru końcowego przedmiotu umowy.*

Powyższe pozostaje w sprzeczności z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), zgodnie z którym o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają warunki dotyczące: posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania, posiadania wiedzy i doświadczenia, dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym oraz osobami zdolnymi do wykonania zamówienia, sytuacji ekonomicznej i finansowej.

- w specyfikacji istotnych warunków zamówienia żądano polisy, pomimo że nie wskazano minimalnej kwoty ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej jaką powinien posiadać wykonawca, co pozostaje w sprzeczności z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), zgodnie z którym w postępowaniu o udzielenie zamówienia zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania.

- zaniechano wezwania do uzupełnienia braków oferty wykonawcy, któremu udzielono zamówienia. W specyfikacji postanowiono, że warunek w zakresie wiedzy i doświadczenia oceniony zostanie na podstawie wykazu prac wykonanych w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia jest krótszy – w tym okresie. Warunek zostanie uznany za spełniony, jeżeli w tych latach wykonawca wykonał co najmniej dwie roboty budowlane polegające na budowie chodnika wraz z kanalizacją deszczową o długości 1000 mb. W ofercie wykonawca zawarł wykaz zrealizowanych prac, w którym na trzy podane roboty, w dwóch nie wykazano realizacji robót o długości co najmniej 1000 mb. Powyższym naruszono art. 26 ust. 3 i 4 ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), zgodnie z którym zamawiający wzywa wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów lub którzy nie złożyli pełnomocnictw, albo którzy złożyli wymagane przez zamawiającego oświadczenia i dokumenty zawierające błędy lub którzy złożyli wadliwe pełnomocnictwa, do ich złożenia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania. Złożone na wezwanie zamawiającego oświadczenia i dokumenty powinny potwierdzać spełnianie przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu oraz spełnianie przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez zamawiającego, nie później niż w dniu, w którym upłynął termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo termin składania ofert. Zamawiający wzywa także w wyznaczonym przez siebie terminie, do złożenia wyjaśnień dotyczących oświadczeń lub dokumentów.

Zadania w zakresie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia, w tym sporządzenia ogłoszenia o zamówieniu i specyfikacji istotnych warunków zamówienia, wykonywał były pracownik Urzędu Gminy. Specyfikację istotnych warunków zamówienia zatwierdził p. Wojciech Zuziak – były Wójt Gminy Lipowa. Przeprowadzenie przetargu, w tym ocena złożonych ofert, należało do obowiązków członków Komisji Przetargowej. Zamówienia udzielono na podstawie umowy Nr 342/25/2010 zawartej w dniu 18 października 2010 r. Umowę w imieniu Gminy podpisał p. Wojciech Zuziak – były Wójt Gminy Lipowa.

– W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2011 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na zadanie pn. „Budowa przepompowni wody pitnej dla zasilania wody w miejscowości Ostre” stwierdzono, że:

- w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i odpowiednio w ogłoszeniu o zamówieniu:

- na spełnienie warunku udziału w postępowaniu w zakresie niezbędnej wiedzy i doświadczenia żądano wykazu robót ze wskazaniem ich wartości, daty i miejsca wykonania, pomimo że zamawiający nie wskazał minimalnej wartości zamówienia zrealizowanego przez wykonawcę, którą uznałby za wystarczającą do spełnienia wymaganego warunku,

- na spełnienie warunku znajdowania się wykonawcy w sytuacji ekonomicznej i finansowej pozwalającej na realizację zamówienia żądano przedłożenia opłaconej polisy, pomimo że zamawiający nie wskazał minimalnej kwoty ubezpieczenia, które powinien posiadać wykonawca, aby warunek uznano za spełniony.

Powyższe pozostaje w sprzeczności z art. 25 ust. 1 § 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), zgodnie z którym w postępowaniu o udzielenie zamówienia zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania.

- ustalono warunek, zgodnie z którym o zamówienie może ubiegać się wykonawca, który wykona zamówienie w terminie dwóch miesięcy od podpisania umowy,

- ustalono warunek, zgodnie z którym o zamówienie może ubiegać się wykonawca, który udzieli 3 letniej gwarancji na wykonane roboty,

Powyższe pozostaje w sprzeczności z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), zgodnie z którym o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy: posiadają uprawnienia do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli ustawy nakładają obowiązek posiadania takich uprawnień, posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie oraz dysponują potencjałem technicznym i osobami zdolnymi do wykonania zamówienia lub przedstawią pisemne zobowiązanie innych podmiotów do udostępnienia potencjału technicznego i osób zdolnych do wykonania zamówienia znajdujących się w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia, nie podlegają wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia. Ww. wymagania w zakresie terminowego wykonania zamówienia oraz gwarancji nie stanowią warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w powyższym przepisie.

- w protokole z postępowania podano niewłaściwą wartość zamówienia, czym naruszono § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458), zgodnie z którym protokół zawiera (...) informacje dotyczące określenia wartości zamówienia, wartości umowy ramowej lub wartości dynamicznego systemu zakupów, wartości zamówienia udzielanego w częściach, wartości zamówień uzupełniających oraz daty i sposobu ich ustalenia. W protokole wpisano wartość zamówienia w kwocie 331.868,16 zł, podczas, gdy całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy bez podatku od towarów i usług ustalone na podstawie kosztorysu inwestorskiego wynosiło 312.418,79 zł.

Zadania z zakresu przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego należały do obowiązków Inspektora Urzędu Gminy w Lipowej nad którym bezpośredni

nadzór sprawował p. Stanisław Caputa – Wójt Gminy Lipowa. Specyfikację istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszenie o zamówieniu zatwierdził p. Stanisław Caputa – Wójt Gminy. Sporządzenie protokołu z postępowania należało do obowiązków Sekretarza Komisji Przetargowej powołanej na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Lipowa z dnia 16 lipca 2007 r. Protokół postępowania zatwierdził p. Stanisław Caputa – Wójt Gminy Lipowa.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Infrastruktury Urzędu Gminy w Lipowej dokonującymi czynności w zakresie ustalania warunków udziału w postępowaniu, przeprowadzania postępowania o zamówienie, sporządzania protokołów z przetargów, stosownie do art. 22 ust. 1, art. 25 ust. 1 § 1, art. 41, art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458) mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania mieniem:

- *W latach 2010 - 2011 w postępowaniach na sprzedaż gminnych nieruchomości nieprawidłowo ustalono termin na złożenie wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości, poprzez ustalenie krótszego niż 6 tygodni terminu na skorzystanie z tego uprawnienia. Powyższym naruszono art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) zgodnie z którym w przypadku zbywania nieruchomości osobom fizycznym i prawnym pierwszeństwo w ich nabyciu, z zastrzeżeniem art. 216a, przysługuje osobie, która spełnia jeden z następujących warunków:*

1) przysługuje jej roszczenie o nabycie nieruchomości z mocy niniejszej ustawy lub odrębnych przepisów, jeżeli złoży wniosek o nabycie przed upływem terminu określonego w wykazie, o którym mowa w art. 35 ust. 1; termin złożenia wniosku nie może być krótszy niż 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu;

2) jest poprzednim właścicielem zbywanej nieruchomości pozbawionym prawa własności tej nieruchomości przed dniem 5 grudnia 1990 r. albo jego spadkobiercą, jeżeli złoży wniosek o nabycie przed upływem terminu określonego w wykazie, o którym mowa w art. 35 ust. 1; termin złożenia wniosku nie może być krótszy niż 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu;

Powyższe stwierdzono w odniesieniu do:

- sporządzonego w dniu 23 kwietnia 2010 r. wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w postępowaniu dotyczącym sprzedaży działki nr 2426/1. Wykaz podpisał p. Wojciech Zuziak – były Wójt Gminy Lipowa. W wykazie wyznaczono termin dla osób, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości do dnia 20 maja 2010 r.

- sporządzonego w dniu 4 lutego 2011 r. wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w postępowaniu dotyczącym działek nr 3099/2, nr 3100/4. Wykaz podpisał p. Stanisław Caputa – Wójt Gminy Lipowa. W wykazie wyznaczono termin dla osób, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości do dnia 25 lutego 2011 r.

Projekty wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży przygotował Inspektor Referatu Infrastruktury.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Infrastruktury w Urzędzie Gminy w Lipowej dokonującymi czynności w zakresie prawidłowego ustalania terminu na złożenie wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości, stosownie do art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie zobowiązań:

- *W latach 2009 - 2012 zawierano umowy na dofinansowanie wywozu i utylizacji azbestu z właścicielami nieruchomości położonymi w Gminie Lipowa bez kontrasygnaty Skarbnika Gminy. Zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.*

W latach 2009 - 2013 zawierano umowy na wywóz azbestu z przedsiębiorstwem wykonującym usługę wywozu i utylizacji azbestu, a ponadto z właścicielami nieruchomości położonych w Gminie Lipowa, na dofinansowanie ½ kosztów wywozu i utylizacji azbestu. W poszczególnych latach zawarto z właścicielami nieruchomości: 55 umów w 2009 r., 77 w 2010 r., 63 w 2011 r., 80 w 2012 r. Z wyjaśnień Skarbnika Gminy wynika, że ww. umowy nie były jej przedkładane do kontrasygnaty.

Za przygotowanie projektów umowy odpowiedzialni był Inspektor Urzędu Gminy w Lipowej, bezpośredni nadzór w tym zakresie sprawował p. Wojciech Zuziak – były Wójt Gminy Lipowa, a następnie p. Stanisław Caputa – Wójt Gminy Lipowa. Od stycznia 2012 r. zadania te wykonywał Inspektor Referatu Infrastruktury, nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu. W latach 2009 - 2010 umowy zawierał p. Wojciech Zuziak – były Wójt Gminy Lipowa, a w latach 2011 - 2012 umowy zawierał p. Stanisław Caputa – Wójt Gminy Lipowa.

W regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy w Lipowej ustalono, że umowy oraz inne dokumenty powodujące powstanie zobowiązań wymagają m. in. kontrasygnaty Skarbnika. W procedurach wewnętrznych nie ustalono natomiast obiegu dokumentów w zakresie przedkładania Skarbnikowi Gminy umów do kontrasygnaty.

Wniosek nr 3

Uzupełnić procedury wewnętrzne dotyczące obiegu dokumentów w zakresie przedkładania Skarbnikowi Gminy dokumentów do kontrasygnaty, mając na uwadze art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- W latach 2007 - 2013 zaniechano naliczenia i wykazania w księgach rachunkowych należności wynikających z umowy najmu z dnia 15 maja 2007 r. lokalu użytkowego nr 2/2007, a następnie umowy najmu lokalu użytkowego z dnia 14 maja 2010 r., a także nie ustalono stanu faktycznego i nie wprowadzono do ksiąg rachunkowych zobowiązań wynikających z rozliczeń z najemcą z tytułu dokonanych przez niego nakładów na przedmiot najmu.

Powyższe dotyczy należności z tytułu najmu gminnego lokalu użytkowego o pow. 33 m² znajdującego się w budynku świetlicy w Lipowej. Najemca włądzał pomieszczeniem na podstawie umowy nr 2/2007 z dnia 15 maja 2007 r. przez okres 3 lat. Zgodnie z § 4 tejże umowy na poczet czynszu najmu zostanie zaliczona kwota 19.000 zł nakładów poczynionych przez najemcę na adaptację pomieszczenia. Zgodnie z § 3 umowy, najemca zobowiązał się do płacenia wynajmującemu miesięcznego czynszu w wysokości 82,50 zł oraz należny podatek VAT. Z najemcą zawarto w dniu 14 maja 2010 r. kolejną umowę najmu ww. lokalu na okres 10 lat. W myśl § 2 ust. 6 tej umowy, w związku z nakładami poniesionymi przez najemcę na przedmiot umowy, o którym mowa w § 1 pkt 2, do czasu rozliczenia nakładów czynsz nie będzie uiszczany. Jak wynika z § 1 umowy, na dzień jej zawarcia do rozliczenia z najemcą pozostawała kwota 15.477,26 zł z tytułu dokonanych przez niego nakładów. Zgodnie z § 2 ust. 3 umowy, najemca będzie płacił wynajmującemu miesięczny czynsz najmu w wysokości 2,50 zł plus obowiązujący podatek VAT za każdy m² powierzchni użytkowej. Zgodnie z § 2 umowy, najemca zobowiązał się do płacenia wynajmującemu miesięcznego czynszu w wysokości 82,50 zł oraz należny podatek VAT.

Zarówno wynajmujący jak i najemca nie wystawiali żadnych dokumentów księgowych dotyczących wzajemnych rozliczeń z tytułu wynajmu lokalu oraz poniesionych nakładów przez najemcę na przedmiot najmu.

Powyższym naruszono art. 20 i art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz art. 189 ust. 1 w związku z art. 138 pkt 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), a następnie art. 42 ust. 5 i art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 885).

Ustalono także, że w latach 2007 - 2013 nie rozliczano podatku od towarów i usług z tytułu należnych opłat, nie wystawiano faktur VAT dokumentujących sprzedaż opodatkowaną, podatku nie rozliczano w ewidencjach ani deklaracjach VAT, co niezgodne było z art. 5 ust. 1 pkt 1, art. 15 ust. 1 i 6 i art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.).

Umowy z najemcą podpisał p. Wojciech Zuziak – były Wójt Gminy Lipowa. Czynności związane z wystawianiem dowodów księgowych oraz ewidencją dochodów budżetowych należały do zakresu pracowników Urzędu Gminy, nad którymi bezpośredni nadzór sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa. Od 2012 r. zadania te wykonywali pracownicy Referatu Finansowego, bezpośredni nadzór w tym zakresie sprawował p.o. Kierownika tego Referatu.

Wniosek nr 4

Ustalić a następnie ująć w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Lipowa należności z tytułu najmu zgodnie z umowami z dnia 15 maja 2007 r. i 14 maja 2010 r. oraz zobowiązania z tytułu nakładów poniesionych przez najemcę na przedmiot najmu, mając na uwadze art. 42 ust. 5, art. 254 pkt 1 ustawy z dnia

27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) oraz art. 7 ust. 3 i art. 20 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.).

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Urzędu Gminy w Lipowej w zakresie wystawiania na bieżąco dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej (w tym faktury VAT), celem wypełnienia obowiązku wprowadzenia do ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy w Lipowej, w postaci zapisu każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie stosownie do art. 20 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W 2011 r. nieterminowo uregulowano zobowiązanie z tytułu 75% odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych Urzędu Gminy Lipowa w wysokości 36.226,00 zł. Wpłaty na rachunek bankowy ww. funduszu dokonano w dniu 9 czerwca 2011 r. Stosownie do art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.), w związku z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), równowartość dokonanych odpisów na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów. Wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Naliczenie wartości 75% odpisu nastąpiło na podstawie dowodu PK nr 92/2/11 z dnia 9 czerwca 2011 r. Ww. dowód PK został sporządzony przez Inspektora Referatu Finansowego, następnie został zatwierdzony przez p. Stanisława Caputa – Wójta Gminy Lipowa oraz p. Krystynę Piecuch – Skarbnika Gminy Lipowa. Przyczyną nieterminowego przekazania środków stanowiących 75% odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, był przejściowy brak środków na rachunku bankowym Urzędu Gminy Lipowa. Odpowiedzialność za gospodarkę finansową jednostki ponosił p. Stanisław Caputa – Wójt Gminy Lipowa, a poprzednio p. Wojciech Zuziak – były Wójt Gminy Lipowa.*
- *Nieprzekazana w terminie do dnia 31 maja 2011 r. kwota 36.226,00 zł, z tytułu 75% odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych Urzędu Gminy Lipowa, nie została ujęta w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Lipowa na koncie 240 – „Pozostałe rozrachunki”. Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Zapłata ww. środków została dokonana w dniu 9 czerwca 2011 r. Zgodnie z opisem konta 240 – „Pozostałe rozrachunki” zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających*

siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz w zakładowym planie kont i zasadach ewidencji operacji gospodarczych na kontach jednostki samorządu terytorialnego stanowiącymi odpowiednio załącznik nr 3a i nr 3b do Zarządzenia Nr 86/2010 Wójta Gminy Lipowa z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie zasad ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Na stronie Wn konta 240 ujmuje się powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a na stronie Ma - powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.

- W latach 2011 - 2013 (do dnia 31 maja) nieprawidłowo ewidencjonowano na koncie 135 – „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia” wpływy środków pieniężnych z tytułu odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, tj. jako sumę dziennych wpływów na rachunek bankowy prowadzony w ramach wspólnego zakładowego funduszu świadczeń socjalnych Urzędu Gminy Lipowa oraz Przedszkola w Lipowej, Przedszkola w Twardorzeczce, Przedszkola w Siennej, Przedszkola w Leśnej i do 31 sierpnia 2012 r. Przedszkola w Słotwinie, bez wyszczególnienia poszczególnych operacji pieniężnych. Wspólna działalność socjalna ww. jednostek jest prowadzona na podstawie umowy z dnia 31 lipca 1996 r.

Powyższe było niezgodne z zasadami klasyfikacji zdarzeń dla konta 135 zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz z zakładowym planem kont i zasadami ewidencji operacji gospodarczych na kontach jednostki samorządu terytorialnego stanowiącymi odpowiednio załącznik nr 3a i nr 3b do Zarządzenia Nr 86/2010 Wójta Gminy Lipowa z dnia 13 grudnia 2010 w sprawie zasad ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości. Zgodnie z przytoczonymi przepisami konto 135 służy do ewidencji środków funduszy specjalnego przeznaczenia, a w szczególności zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i innych funduszy, którymi dysponuje jednostka, na stronie Wn konta 135 ujmuje się wpływy środków na rachunki bankowe, a na stronie Ma wypłaty środków z rachunków bankowych. Ewidencja szczegółowa do konta 135 powinna umożliwić ustalenie stanu środków każdego funduszu. Ponadto, zgodnie z opisem zasad kont zespołu 1 – „Środki pieniężne i rachunki bankowe”, konta zespołu 1 mają odzwierciedlać operacje pieniężne oraz obroty i stany środków pieniężnych.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej wydatków Urzędu Gminy Lipowa należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa.

Wniosek nr 6

Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej do konta 135 – „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia” oraz konta 240 – „Pozostałe rozrachunki” zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych,

państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz zasadami (polityką) rachunkowości wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 86/2010 Wójta Gminy Lipowa z dnia 13 grudnia 2010.

- W latach 2010 - 2013 (do dnia 31 maja) nieprawidłowo naliczono wysokość odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla pracowników przedszkoli zatrudnionych na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.), dla których na podstawie umowy z dnia 31 lipca 1996 r. prowadzony jest wspólny zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, tj. poprzez przyjęcia do naliczenia nieprawidłowej kwoty bazowej. Do naliczenia wysokości odpisu przyjęto następujące kwoty bazowe: w 2010 r. – 2.287 zł, w 2011 r. – 2.446,82 zł, w 2012 r. – 2.506,70 zł, w 2013 r. – 2.691,50 zł, tym samym zaniżając wysokość odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych odpowiednio:
- dla Przedszkola w Lipowej: w 2010 r. o kwotę 705,82 zł, w 2011 r. o kwotę 1.250,32 zł, w 2012 r. o kwotę 2.198,21 zł, w 2013 r. o kwotę 1.092,77 zł;
 - dla Przedszkola w Leśnej: w 2010 r. o kwotę 1.381,95 zł, w 2011 r. o kwotę 1.477,87 zł, w 2012 r. o kwotę 1.788,03 zł, w 2013 r. o kwotę 1.130,46 zł;
 - dla Przedszkola w Siennej: w 2010 r. o kwotę 872,57 zł, w 2011 r. o kwotę 988,51 zł, w 2012 r. o kwotę 1.499,69 zł, w 2013 r. o kwotę 942,05 zł;
 - dla Przedszkola w Twardorzeczce: w 2010 r. o kwotę 714,96 zł, w 2011 r. o kwotę 753,62 zł, w 2012 r. o kwotę 1.314,09 zł, w 2013 r. o kwotę 565,23 zł;
 - dla Przedszkola w Słotwinie: w 2010 r. o kwotę 696,69 zł, w 2011 r. o kwotę 743,83 zł, w 2012 r. o kwotę 1.145,81 zł.

Powyższe było niezgodne z art. 53 ust. 1 ww. ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, zgodnie z którym dla nauczycieli dokonuje się corocznie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości ustalonej jako iloczyn planowanej, przeciętnej w danym roku kalendarzowym, liczby nauczycieli zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze zajęć (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) skorygowanej w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych nauczycieli (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) i 110% kwoty bazowej, o której mowa w art. 30 ust. 3, obowiązującej w dniu 1 stycznia danego roku, tj. określonej corocznie w ustawie budżetowej.

Ponadto ustalono, iż kwoty wpłacone na rachunek bankowy ZFŚS w dniu 31 maja 2013 r. z tytułu odpisu na ZFŚS na 2013 r. ww. przedszkoli stanowiły jedynie 50% wysokości należnego ww. odpisu. Na podstawie dowodu PK nr 57/1/BP/13 z dnia 31 maja 2013 r. wyliczono odpis na ZFŚS w kwocie 12.232,00 zł dla Przedszkola w Lipowej, na podstawie dowodu PK nr 56/1/BP/13 z dnia 31 maja 2013 r. wyliczono odpis na ZFŚS w kwocie 7.050,00 zł dla Przedszkola w Siennej, na podstawie dowodu PK nr 54/1/BP/13 wyliczono odpis na ZFŚS w kwocie 5.600,00 zł dla Przedszkola w Twardorzeczce, na podstawie dowodu K nr 54/2/BP/13 wyliczono odpis na ZFŚS w kwocie 9.980,00 zł dla Przedszkola w Leśnej.

Dowody zostały sporządzone oraz podpisane przez Głównego Księgowego ww. placówek oświatowych, tj. p.o. Kierownika Referatu Finansowego oraz zatwierdzone przez dyrektorów poszczególnych przedszkoli.

Prowadzenie ewidencji syntetycznej i analitycznej wydatków budżetowych Urzędu Gminy Lipowa, w tym funduszy socjalnych należało do Inspektora Referatu Finansowego. Księgowanie dokumentów finansowo-księgowych szkół (prowadzenie rachunkowości, tj. ewidencji syntetycznej i analitycznej wydatków budżetowych, w tym funduszy

socjalnych) oraz kontrola poprawności formalnej księgowych i finansowych dokumentów dotyczących szkół i przedszkoli należało do p.o. Kierownika Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa.

Wniosek nr 7

Dokonać korekty naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych za lata 2010 - 2013 dla Przedszkola w Lipowej, Przedszkola w Siennej, Przedszkola w Leśnej, Przedszkola w Twardorzeczce oraz za lata 2010 - 2012 dla Przedszkola w Słotwinie (od 1 września 2012 r. wchodzącego w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Słotwinie), stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) oraz zobowiązać dyrektorów ww. placówek do odprowadzenia różnicy na rachunek funduszu, stosownie do art. 10 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 592 z późn. zm.).

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Urzędu Gminy Lipowa w zakresie terminowego regulowania zobowiązań z tytułu odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, stosownie do art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 592 z późn. zm.) w związku z art. 44 ust. 3 pkt ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) oraz prawidłowego naliczania ww. odpisu, stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

- Zaniechano uregulowania w przepisach wewnętrznych obowiązujących w jednostce wprowadzonych Zarządzeniem Nr 86/2010 Wójta Gminy Lipowa z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie zasad ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości sposobu prowadzenia kont ksiąg pomocniczych w zakresie wymagalności zobowiązań. Powyższym naruszono art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 330). Określając zasady rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej, przy zachowaniu zasady ostrożności. Przygotowywanie projektów przepisów wewnętrznych w zakresie rachunkowości należało do p. Krystyny Piecuch – Skarbnika Gminy Lipowa. Ustalenie w formie pisemnej i aktualizacja tej dokumentacji należało do kierownika jednostki zgodnie z art. 10 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości.*

Wniosek nr 9

Uzupełnić obowiązującą dokumentację (politykę rachunkowości) o zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych w zakresie zobowiązań wymagalnych, stosownie do art. 8 ust. 1 oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.).

- Zaniechano przygotowania projektu uchwały w sprawie utworzenia jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej lub w sprawie zorganizowania prowadzenia wspólnej obsługi finansowej placówek oświatowych. Stosownie do art. 5 ust. 7 pkt 3 i ust. 9 w związku z art. 5 c pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy w szczególności zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności określonych w art. 4 ust. 3 pkt 2 - 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 330) i organizacyjnej szkoły lub placówki.

W celu wykonywania powyższych zadań organy prowadzące szkoły i placówki mogą tworzyć jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek lub organizować wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną prowadzonych szkół i placówek.

Obsługa księgową w placówkach oświatowych: Gimnazjum w Twardorzeczu, Szkoła Podstawowa w Lipowej, Szkoła Podstawowa w Leśnej, Szkoła Podstawowa w Siennej, Szkoła Podstawowa w Słotwinie, Szkoła Podstawowa w Twardorzeczu, Przedszkole w Lipowej, Przedszkole w Leśnej, Przedszkole w Siennej, Przedszkole w Słotwinie, Przedszkole w Twardorzeczu, prowadzona jest przez pracowników Urzędu Gminy Lipowa na podstawie Zarządzenia Nr 60/2006 Wójta Gminy Lipowa z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie: zasad prowadzenia księgowości dla placówek oświatowo-wychowawczych Gminy Lipowa.

Powyższe placówki oświatowe w dniu 3 września 2012 r. zawarły umowy porozumienia z Gminą Lipowa, reprezentowaną przez p. Stanisława Caputa – Wójta Gminy Lipowa, w których ustalono wzajemne obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości, obsługi finansowej i administracyjnej na rzecz ww. placówek przez Urząd Gminy w Lipowej. Każda umowa porozumienia została podpisana przez Dyrektora poszczególnej placówki.

Na podstawie Zarządzenia Nr 60/2006 Wójta Gminy Lipowa z dnia 29 grudnia 2006 r. wyznaczono Głównego Księgowego ww. jednostek oświatowych p.o. Kierownika Referatu Finansowego w Urzędzie Gminy Lipowa.

Zgodnie z zakresem czynności z dnia 2 stycznia 2012 r. powierzonym przez p. Stanisława Caputa – Wójta Gminy Lipowa, do p.o. Kierownika Referatu Finansowego należało m.in. prowadzenie rachunkowości tj. ewidencji syntetycznej i analitycznej wydatków budżetowych, inwestycyjnych, funduszy socjalnych, podległych jednostek – szkół, kontrola poprawności formalnej księgowych i finansowych dokumentów dotyczących szkół i przedszkoli, dokonywane w ramach kontroli wewnętrznej, wstępnej i bieżącej – (sprawdzenie pod względem formalno-rachunkowym) oraz koordynowanie i nadzorowanie całości sprawozdawczości budżetowej i finansowej Urzędu Gminy i podległych jednostek.

Przygotowywanie projektów uchwał rady gminy należało, zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 594), od 2 grudnia 2010 r. do p. Stanisława Caputa – Wójta Gminy Lipowa, a poprzednio do p. Wojciecha Zuziak – byłego Wójta Gminy Lipowa.

Wniosek nr 10

Podjąć działania celem zorganizowania obsługi finansowo-księgowej placówek oświatowych, zgodnie z art. 5 ust. 7 pkt 3 i ust. 9 w związku z art. 5c pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), mając na uwadze art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- W 2009 r. i 2010 r. wprowadzono do ewidencji środków trwałych nieruchomości na podstawie przedwstępnych umów sprzedaży dwóch działek, które jeszcze nie stanowiły własności Gminy Lipowa. Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Ponadto, zgodnie z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.
- Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 lit. a ww. ustawy o rachunkowości przez środki trwałe - rozumie się z zastrzeżeniem pkt 17, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności: nieruchomości - w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego.
- Powyższe dotyczyło działki nr 505 oraz działki nr 492/1. Przedwstępną umowę sprzedaży działki nr 505 sporządzoną w formie aktu notarialnego Rep. A nr 11576/2009 zawarto 31 października 2009 r. Zaliczkę na poczet zakupu w kwocie 70.000,00 zł zapłacono w dniu 14 października 2009 r. (polecenie przelewu nr 3/846). Umowę sprzedaży sporządzoną w formie aktu notarialnego Rep. A nr 1842/2010 zawarto 26 lutego 2010 r. Za działkę zapłaty pozostałej części należności w kwocie 178.500,00 zł dokonano 1 marca 2010 r. (polecenie przelewu nr 3/918). Działkę przyjęto na stan środków trwałych 30 października 2009 na podstawie OT nr 14/2009 r. z dnia 30 października 2010 r. o wartości 70.000,00 zł, a następnie po zawarciu umowy sprzedaży dokończono pozostałą kwotę 178.500,00 zł na podstawie OT nr 2/2010 z dnia 3 marca 2010 r.
- Przedwstępną umowę sprzedaży działki nr 492/1 sporządzoną w formie aktu notarialnego Rep. A nr 7250/2010 zawarto 21 lipca 2010 r. Zaliczkę na poczet zakupu w kwocie 119.857,50 zł zapłacono przelewem w dniu 22 lipca 2010 r. (polecenie przelewu nr 3/1331). Umowę sprzedaży sporządzoną w formie aktu notarialnego rep. A. nr 2410/2011 zawarto 28 marca 2011 r. Za działkę pozostałą część należności wpłacono 29 marca 2011 r. (polecenie przelewu 3/1415). Działkę przyjęto na stan środków trwałych 22 lipca 2010 r. na podstawie OT nr 4/2010 r. o wartości 119.857,50 zł, a następnie po zawarciu umowy sprzedaży dokończono pozostałą kwotę 119.857,50 zł na podstawie OT nr 4/2011 z 29 marca 2011 r.
- Powyższe miało również wpływ na prezentację danych dotyczących majątku jednostki w sprawozdaniach finansowych sporządzonych na dzień 31 grudnia 2009 r. oraz 2010 r. Dowody OT na podstawie których wprowadzono ww. działki do ewidencji środków trwałych wystawił Specjalista ds. finansowych, podpisała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy, zatwierdził p. Wójciech Zuziak – były Wójt Gminy Lipowa.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Lipowa w zakresie prawidłowego ujmowania w księgach rachunkowych operacji nabycia nieruchomości, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 15 lit. a, art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- W 2011 r. ujmowano zobowiązania wynikające z deklaracji na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ewidencji księgowej na koncie Wn 403 – „Podatki i opłaty” w korespondencji z kontem Ma 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, z pominięciem konta rozrachunkowego 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”. Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. kont zawartych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz opisem zawartym w zakładowym planie kont stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia Wójta Gminy Lipowa Nr 86/2010 z dnia 13 grudnia 2010 r. Ponadto, deklaracje na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za miesiące od stycznia do grudnia 2011 r., od stycznia do listopada 2012 r. oraz od stycznia do kwietnia 2013 r. ujmowano w ewidencji księgowej bezpośrednio w koszty w miesiącu (okresie sprawozdawczym), w którym dokonano zapłaty, a nie w miesiącu (okresie sprawozdawczym), którego koszty dotyczyły.

W księgach rachunkowych w miesiącu styczniu 2012 r. ujęto koszty z tytułu składki na PFRON za grudzień 2011 r. w wysokości 4.249,00 zł. Zapłaty ww. składki dokonano 18 stycznia 2012 r. Skutkiem powyższego było nieujęcie tego zobowiązania jako niewymagalnego w rocznym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. Było to niezgodne z art. 6 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Zgodnie z tymi przepisami, w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte koszty przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Zadania w zakresie dekretowania dokumentów oraz prowadzenia ewidencji rozrachunków i rozliczeń wykonywał Specjalista w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa.

Sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2011 r. podpisali: p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa oraz p. Stanisław Caputa – Wójt Gminy Lipowa.

- W latach 2011 - 2013 (do maja 2013 r.) nie dokonywano na bieżąco przypisu należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ujmowano na koncie 720 – „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. Przypisu należności z ww. tytułu za okres od stycznia do września 2011 r. w ewidencji księgowej na koncie 221 dokonano dopiero w dniu 30 września 2011 r. Natomiast w 2012 r. i 2013 r. na koncie 221 przypisywano wpłaty z tego tytułu w chwili wpływu tego dochodu na rachunek bankowy. Powyższe było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 330) oraz zasadami funkcjonowania ww. konta określonymi w załączniku nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad

rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz opisem tego konta zawartym w zakładowym planie kont stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia Wójta Gminy Lipowa Nr 86/2010 z dnia 13 grudnia 2010 r.

Prowadzenie ewidencji analitycznej i syntetycznej dochodów budżetowych należały do Inspektora w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa.

Wniosek nr 12

Ujmować na kontach 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” zobowiązania wynikające z deklaracji na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz opisu ww. kont w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289).

- *Na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych 2011 r. i 2012 r. na poszczególnych kontach jednostki – Urzędu Gminy w Lipowej wykazano stany aktywów i pasywów w kwotach innych od występujących na dzień ich zamknięcia 2010 r. i 2011 r.*

Powyższe dotyczyło konta 229 – „Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne” oraz konta 225 – „Rozrachunki z budżetami”. Było to niezgodne z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia, stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych należały do Specjalisty w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa.

Wniosek nr 13

Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej zgodnie z wymogami art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) w zakresie zgodności bilansu zamknięcia z bilansem otwarcia ksiąg rachunkowych roku następnego.

- *Zaniechano prowadzenia w latach 2011 - 2013 (do maja 2013 r.) ewidencji analitycznej budżetu (organu) do konta 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych” dla gminnych jednostek budżetowych, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipowej oraz placówek oświatowych, co było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. konta określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.*

w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz z zakładowym planem kont wprowadzonym Zarządzeniem Nr 86/2010 Wójta Gminy Lipowa z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości. Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa.

Wniosek nr 14

Zapewnić prowadzenie ewidencji do konta 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”, stosownie do zasad funkcjonowania ww. konta określonych w postanowieniach zakładowego planu kont wprowadzonego Zarządzeniem Wójta Gminy Lipowa Nr 86/2010 z dnia 13 grudnia 2010 r. oraz załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289).

- W latach 2011 - 2012 zaniechano opatrzenia datą wpływu składanych przez jednostki organizacyjne sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych, stosownie do § 42 ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło następujących sprawozdań budżetowych: Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych: Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych.

W latach 2011 - 2012 zaniechano także zamieszczenia na drukach ww. sprawozdań złożonych przez jednostki budżetowe, potwierdzenia dokonania przeprowadzenia kontroli terminowości składania sprawozdań przez placówki oświatowe pod względem formalno-rachunkowym. Stosownie do § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno-rachunkowym, są uprawnione do kontrolowania merytorycznej prawidłowości złożonych sprawozdań; w tym celu mogą żądać przedstawienia wskazanych ksiąg rachunkowych i dokumentów. Stosownie do § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247), jednostki będące odbiorcami sprawozdań sprawdzają prawidłowość otrzymywanych sprawozdań pod względem formalno-rachunkowym. Jednostki te mogą również kontrolować merytoryczną prawidłowość złożonych sprawozdań.

Zadania w tym zakresie wykonywał p.o. Kierownika Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa.

Ponadto w latach 2011 - 2012 kierownicy podległych Wójtowi Gminy Lipowa jednostek organizacyjnych - placówek oświatowych: Gimnazjum w Twardorzecze oraz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Słotwinie, nie dochowali terminowego przekazania jednostkowych kwartalnych sprawozdań Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za I kwartał 2011 r. oraz za II, III kwartał 2012 r. Opóźnienia w sporządzeniu ww. sprawozdań wynosiły od 3 dni do 6 dni po terminie. Powyższe stanowiło naruszenie § 8 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247). Stosownie do postanowień załącznika nr 7 do ww. rozporządzenia termin składania sprawozdań Rb-N upływa nie później niż 10 dni po upływie okresu sprawozdawczego.

W latach 2009 - 2013 (za I kwartał 2013 r.) zaniechano sporządzania jednostkowych kwartalnych sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji dla Urzędu Gminy Lipowa oraz dla organu. Powyższym naruszono § 4 ust. 1 pkt 1, pkt 3 i ust. 2 oraz § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

W latach 2009 - 2013 (za I kwartał 2013 r.) zaniechano również podjęcia działań celem wyegzekwowania sprawozdań jednostkowych kwartalnych Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji zatwierdzanych przez kierowników jednostek budżetowych Gminy Lipowa, natomiast w latach 2011 - 2012 zaniechano wyegzekwowania sprawozdań jednostkowych kwartalnych w zakresie operacji finansowych: Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2011 r. oraz IV kwartał 2012 r. zatwierdzanych przez kierowników jednostek oświatowych Gminy Lipowa.

Obowiązek sporządzania i przekazywania ww. sprawozdań przez kierowników gminnych jednostek organizacyjnych wynikał z § 6 ust. 1 pkt 4, § 8 ust. 1 i 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

Zadania w zakresie sporządzania sprawozdań zbiorczych należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa.

Wniosek nr 15

Zapewnić dokonywanie kontroli formalno-rachunkowej sprawozdań składanych przez jednostki organizacyjne do Urzędu Gminy Lipowa oraz potwierdzanie daty ich wpływu, a także zarejestrować wpływ sprawozdań w rejestrze kancelaryjnym, stosownie do § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247) oraz § 42 ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

Wniosek nr 16

Sporządzać sprawozdania jednostkowe kwartalne Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji dla Urzędu i organu oraz wezwać kierowników jednostek budżetowych Gminy Lipowa do terminowego składania jednostkowych kwartalnych sprawozdań Rb-Z, Rb-N, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i 3, ust. 2, § 6 ust. 1 pkt 4, § 8 ust. 1 i 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247) w związku z postanowieniami załącznika nr 7 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W zbiorczym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartały 2011 r. w wierszu F3 - wartość poręczeń i gwarancji udzielonych w okresie sprawozdawczym, w części B „Poręczenia i gwarancje” wykazano kwotę 12.999.532,91 zł, pomimo iż w tym okresie Gmina Lipowa nie udzieliła poręczeń ani gwarancji. Naruszono tym § 2 ust. 2 i § 4 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247) oraz § 4 ust. 2 pkt 3 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia. Zgodnie z przytoczonymi przepisami, podstawą sporządzenia sprawozdań są: ewidencja księgową jednostki, sprawozdania lub inne wiarygodne dokumenty poświadczające istnienie danego zobowiązania lub należności, sprawozdanie jednostkowe sporządza się na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki, sprawozdanie zbiorcze natomiast sporządzane przez jednostki, które są organem założycielskim lub nadzorującym dla jednostek posiadających osobowość prawną, na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek danego rodzaju. Ponadto, w wierszu F3 ujmuje się wartość nominalną poręczeń i gwarancji udzielonych w okresie sprawozdawczym, obejmującą łączną wysokość należności głównej oraz należności ubocznych, poręczonych lub gwarantowanych.*

Powyższe zostało potwierdzone danymi wynikającymi z ewidencji pozabilansowej konta 291 – „Zobowiązania warunkowe” oraz dokumentów źródłowych. W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartały 2012 r. w wierszu F3 - wartość poręczeń i gwarancji udzielonych w okresie sprawozdawczym, w części B „Poręczenia i gwarancje”, wykazano prawidłowe dane.

Zadania w zakresie sporządzania sprawozdań Rb-Z należały do pracownika Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa. Sprawozdanie Rb-Z za IV kwartały 2011 r. podpisali: p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa oraz p. Stanisław Caputa – Wójt Gminy Lipowa.

W zakresie dochodów podatkowych:

- *Do dnia zakończenia kontroli, tj. 28 czerwca 2013 r., nie skorzystano z możliwości wezwania podatników o numerach kart kontowych 3/1214 i 1/60 do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji, jak również zaniechano podjęcia działań w celu wydania decyzji w sprawie wysokości zobowiązania podatkowego. Było to niezgodne*

z art. 272 oraz 274a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) w związku z art. 21 § 1 pkt 1 i pkt 2 oraz § 3 ww. ustawy oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn.). Zgodnie z art. 272 oraz 274a ustawy Ordynacja podatkowa, organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu: sprawdzenie m.in. terminowości składania deklaracji, stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów, ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Ponadto, zgodnie z art. 21 § 1 pkt 1 i 2 oraz § 3 ww. ustawy oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem: 1) zaistnienia zdarzenia, z którym ustawa podatkowa wiąże powstanie takiego zobowiązania, 2) doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania. Jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciężącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego. Obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku.

Powyższe dotyczyło:

- podatnika podatku od nieruchomości od osób fizycznych posiadającego kartę kontową nr 3/1214, który nabył od Gminy Lipowa działkę nr 2426/1 o pow. 434 m² zabudowaną budynkiem mieszkalnym o pow. 39,44 m², oraz budynkami gospodarczymi o pow. 25,40 m² umową sprzedaży (akt notarialny Rep. A nr 10912/2010) zawartą w dniu 20 października 2010 r. Na podstawie zawiadomienia o zmianach w danych ewidencji gruntów i budynków Starostwa Powiatowego w Żywcu, które wpłynęło do Urzędu Gminy w kwietniu 2011 r., organ podatkowy w dniu 14 czerwca 2011 r. wydał decyzję podatkową za 2011 r. w której opodatkowano ww. grunty od dnia 1 stycznia 2011 r. Podatnik złożył informację o nieruchomościach dopiero w dniu 11 kwietnia 2012 r., na podstawie której organ podatkowy wydał decyzję w dniu 18 kwietnia 2012 r. w sprawie zmiany wymiaru podatku od nieruchomości na 2012 rok.

Organ podatkowy zaniechał opodatkowania gruntów i budynku mieszkalnego za miesiące listopad - grudzień 2010 r., a budynku mieszkalnego ponadto za 2011 r.

- podatnika podatku od nieruchomości od osób prawnych posiadającego kartę kontową nr 1/60, który najmuje od Gminy Lipowa lokal użytkowy o pow. 33 m² na podstawie umowy najmu nr 2/2007 zawartej w dniu 15 maja 2007 r., a następnie umowy najmu zawartej w dniu 14 maja 2010 r.

Podatnik dopiero w dniu 10 czerwca 2013 r. złożył deklaracje podatkowe za lata 2009 - 2013 i jednocześnie zapłacił za ten okres zaległy podatek, a organ podatkowy w tym dniu dokonał przypisów należności za lata 2009 - 2012 oraz dokonał wymiaru podatku na 2013 r. Organ podatkowy nie wezwał podatnika do złożenia deklaracji podatkowych za lata 2007 - 2008 oraz nie wydał decyzji ustalających wysokość zobowiązania podatkowego. Zaniechano opodatkowania podatnika z tytułu ww. umów najmu za lata 2007 - 2008, zaległość podatkowa za 2007 rok w kwocie 52,00 zł uległa przedawnieniu.

Przyczyną ww. nieprawidłowości było nieprzekazanie ww. umów najmu pracownikowi odpowiedzialnemu za wymiar podatków.

W procedurach wewnętrznych Gminy Lipowa nie przewidziano obiegu dokumentów pomiędzy pracownikiem prowadzącym sprawy najmu i dzierżaw (obecnie Referatem Infrastruktury) a Referatem Finansowym celem opodatkowania przedmiotu tych umów.

Zadania w zakresie wymiaru podatków należały do obowiązków Specjalisty ds. podatków i egzekucji. Nadzór w tym zakresie sprawowały p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa, a od 1 stycznia 2012 r. p.o. Kierownika Referatu Finansowego.

Wniosek nr 17

Wszczęć wobec podatników o numerach kart kontowych 3/1214 i 1/60, postępowanie podatkowe w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) celem ustalenia prawidłowego wymiaru podatku od nieruchomości, mając na uwadze art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

Wniosek nr 18

Uzupełnić procedury wewnętrzne o obieg dokumentów w zakresie opodatkowania przedmiotu najmu i dzierżawy, mając na uwadze art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W latach 2009 - 2013 (do dnia zakończenia kontroli, tj. 28 czerwca 2013 r.) nieterminowo podejmowano czynności zmierzające do objęcia zaległości podatkowych tytułami egzekucyjnymi wobec podatników zalegających z regulowaniem zobowiązań z tytułu łącznego zobowiązania podatkowego. Naruszono tym § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), w myśl którego po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy. Natomiast zgodnie z art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954, a następnie Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm.), w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Ponadto, w myśl art. 15 § 1 ww. ustawy egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, chyba że przepisy szczególne inaczej stanowią. Postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia.*

Powyższe dotyczyło podatników osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą opodatkowanych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego o numerach kart kontowych:

- *13/30103 - na zaległości I i II raty łącznego zobowiązania pieniężnego na 2012 r., upomnienie nr 602/2012 wystawiono w dniu 6 lipca 2012 r., natomiast z tytułu III i IV raty tegoż zobowiązania upomnienie nr 275/2013 wystawiono w dniu 17 stycznia 2013 r. Tytuły wykonawcze nr 1/2013 na zaległości I, II i III raty łącznego zobowiązania pieniężnego na 2012 r. oraz nr 2/13 za zaległość IV raty tegoż zobowiązania wystawiono 24 maja 2013 r.*

- 1/1930 na zaległości I i II raty podatku na 2012 r., upomnienie nr 388/2012 wystawiono w dniu 4 lipca 2012 r., natomiast z tytułu III i IV raty podatku upomnienie nr 109/2013 wystawiono w dniu 16 stycznia 2013 r. Tytuł wykonawczy nr 4/2013 za zaległość I – IV raty podatku na 2012 r. wystawiono dnia 24 maja 2013 r. Wystawione w 2013 r. tytuły wykonawcze zostały zrealizowane i w dniu 21 czerwca 2013 r. dokonano przelewu na konto tutejszego urzędu.

Opóźnienia w wystawianiu tytułów na zaległości obu ww. podatników wynosiły od 4 do 10 miesięcy.

Ponadto, zaniechano wobec podatnika łącznego zobowiązania pieniężnego o numerze karty kontowej 1/1930 wystawienia tytułów wykonawczych na zaległości podatkowe objęte upomnieniami wystawionymi w latach 2009 - 2011, dotyczącymi zaległości z lat 2009 - 2011.

Na dzień zakończenia kontroli, tj. 28 czerwca 2013 r., nie objęto tytułami wykonawczymi zaległości podatkowych za lata 2009 - 2011 w łącznej kwocie 1.082,00 zł.

Zadania z zakresu czynności windykacyjnych wykonywał Inspektor ds. podatków i egzekucji. Nadzór w tym zakresie sprawowały: p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa, a od 1 stycznia 2012 r. p.o. Kierownik Referatu Finansowego.

Wniosek nr 19

Podjąć czynności zmierzające do objęcia tytułami wykonawczymi zaległości podatkowe podatnika posiadającego kartę kontową nr 1/1930, stosownie do art. 6 § 1 i art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm.) oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

Wniosek nr 20

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Urzędu Gminy w Lipowcj w zakresie dokonywania czynności sprawdzających składanych deklaracji podatkowych, dokonywania prawidłowego wymiaru, mając na uwadze art. 21 § 1 oraz § 3, art. 274a oraz art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.), art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) oraz w zakresie terminowości wystawiania tytułów wykonawczych na zaległości podatkowe, stosownie do art. 6 § 1, art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm.), § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie innych dochodów:

- W latach 2010 - 2013 dostarczano mieszkańcom Gminy Lipowa wodę bez pisemnej umowy o zaopatrzenie w wodę. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r.

o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.) dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków odbywa się na podstawie pisemnej umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków zawartej między przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą usług.

Z odbiorcami wody dokonywano rozliczeń poprzez wezwania do zapłaty z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia na podstawie art. 405 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.). Dostarczaną w ten sposób wodę nazwano „wodą do celów technologicznych”. W poszczególnych latach wystawiono wezwań do zapłaty: w 2010 r. – 6782, w 2011 r. – 6368, w 2012 r. – 7423, w 2013 r. – 4043.

Ponadto, w latach 2009 - 2013 dostarczano mieszkańcom wodę od przedsiębiorstw, którym Wójt Gminy Lipowa nie wydał zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 747 z późn. zm. a następnie Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.), na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków jest wymagane uzyskanie zezwolenia wydawanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w drodze decyzji. Zgodnie z decyzją Wójta Gminy Lipowa nr W-K 7050/1/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. udzielono zezwolenia Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji w Żywcu Sp. z o.o. na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Lipowa począwszy od dnia 1 stycznia 2010 r. Spółka Wodociągowa w Słotwinie do dnia kontroli nie wystąpiła o wydanie pozwolenia

Wniosek nr 21

Zawrzeć umowy z wszystkimi odbiorcami wody w Gminie Lipowa, mając na uwadze art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.)

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Daniel Kołodziej

